

Đánbà

Tuần báo xuất - ban ngày thứ sáu

NAM THU 4 — SO 158 — 3 JUILLET 1942

MỖI SỐ 0\$13

Thư từ và ngân phiếu
xin gửi về

La Directrice du

TUẦN BÁO ĐÁN BÀ

76, WIẾC — HANOI

BA THÁNG 1,60

SÁU THÁNG 3,00

MỘT NĂM 6,00

CHÍNH PHỦ GẤP ĐÔI

KHONG CHO CON BÚ

ẤY MỚI LÀ MẸ CÓ MỘT PHẦN

Từ khi có cuộc chiến tranh Âu-châu, xứ ta không nhập cảng được sữa bò hộp nữa. Mua được hộp sữa thực là khó khăn cực nhọc. Vừa rồi chánh-phủ lại cho biết trong một thời gian rất ngắn, số sữa bò hộp tích trữ được ở Đông-Dương sẽ hết hẳn. Tin này làm cho những bà mẹ rất lo ngại, vì lâu nay một số đông các bà mẹ Việt-Nam đã quen nuôi con bằng sữa bò hộp rồi. Nuôi bằng sữa bò hộp, các bà được rảnh rang và không bị cả cái nạn vú bõ eo sèo bất chết khi con mình hợp với vú nó.

Nhưng sự lo ngại ấy thật chẳng chánh đáng chút nào, nó chỉ chánh đáng đối với những người đau yếu, cần sữa ăm món ăn bổ dưỡng hoặc với những người mẹ ốm yếu không đủ sữa, không có sữa tốt cho con bú mà thôi.

Với những người cần dùng sữa một cách chánh đáng, chánh phủ đã lo liệu thay sữa bò hộp bằng sữa bò tươi có ngay trong xứ và đã thi hành

Bạn đừng quên gởi trả tiền báo nếu thấy trên bande có dấu đòi. Hãy giúp nhau trong lúc này.
T.B.ĐB.

mọi phương pháp để sữa bò tươi được tinh khiết dùng không nguy hiểm.

Nhưng dù chánh phủ có sẵn sóc cho sữa bò tươi được tinh khiết, thiết tưởng những người mẹ Việt-Nam mình không nên lạm dụng để nuôi con như trước kia đã lạm dụng sữa bò hộp nữa.

Vì dù việc vắt sữa có tinh khiết đến đâu, nhưng sự quan hệ nhất vẫn ở lúc cho đứa bé uống. Phải có đủ dụng cụ để dành sữa giờ nọ qua giờ kia, đun sôi lên tới một độ vì trùng phải chết hết, ve chai núm vú phải sạch sẽ, ngàan ấy sự sẵn sóc phải làm rất cẩn thận, hơi sơ sẩy, là hại cho bộ tiêu hóa của đứa bé ngay. Ấy là không nói nhiều đứa trẻ không hợp với sữa tươi, uống vào là bị đi tuột hoặc lở lảy ngay. Tóm lại cho uống sữa bò tươi còn lách cách phiền phức gấp mấy mươi sự cho ăn sữa bò hộp. Nếu tưởng cho con ăn sữa bò tươi để rảnh mình thì thà nuôi lấy còn hơn. Muốn cho đứa bé đừng làm một nhọc mình quá thì người mẹ nên tập cho bú có giờ giấc, đừng bế ẵm nó luôn, nó sẽ không bện hơi mình và không quấy đòi bú luôn, như thế đã đảm được sự bận rộn lại làm đầy đủ được cái bổn phận

M9944 **Thống-chế Pétain**
đã nói

Bản-chức hết lòng trông cậy các người giúp chính-phủ dựng lại nước Pháp làm cho người Pháp thành một dân tộc lớn, trung-nghĩa và lương-thiện.

thiết yếu nhất của người mẹ « Kể nào nuôi con mà không cho con bú, ấy mới là làm mẹ một phần ». Câu nói của Marc-Aurèle rất trí lý. Phải cho con bú, phải có những sự vất vả khi cho con bú mới thấu đáo được hết cái tình mẹ con. Nguồn sữa của mình tuôn vào miệng đứa bé là mình trút sự sống của mình vào cho nó, mình hòa sự sống của mình vào với sự sống của nó. Tình mẹ con thâm thúy nhất thiêng liêng nhất ấy là lúc người mẹ âu yếm nhìn con bú, con vừa bú vừa ngược mắt lên nhìn mẹ, đôi chân bé bồng dươn lên đón sữa !

Khi cho con bú người mẹ mới thực làm hết được nhiệm vụ như trong câu ca.

Bao nhiêu khi huyết mẹ bồi cho con. Vậy thì cái nạn khan sữa này riêng với những người mẹ lại là một dịp đáng mừng để mà thâm hiểu cái tình mẹ con để mà làm trọn bổn phận người mẹ.

Và để cho những người mẹ lo sẵn sóc giữ gìn sức khỏe của mình để lấy sữa cho con bú.

DUYÊN-HÀ

Một người đàn bà đáng kính phục

(Tiếp theo)

HỒI. — Mười sáu tuổi bị ép lấy người không ưng ý, bỏ, về nhà ở với cha mẹ đã tám chín năm nay giờ gặp một người đem lòng yêu mến, muốn tình duyên trăm năm song lại sợ tuổi tác chênh lệch, mình hơn người trai nọ tới năm tuổi già trước người ta, sợ người ta sẽ như mình chăng? Còn một lẽ nữa sợ dư luận đàm tiếu người trai nọ lấy mình vì ham mình nhiều vốn? Vậy có nên lập gia đình chăng? Hay nên ở vậy.

TRẢ LỜI. — 25 tuổi chưa phải là cái tuổi mà cuộc đời đến đó đã dừng lại đâu. Gặp được người mình yêu và cũng tha thiết yêu mình thì nên tình duyên trăm năm lắm chứ. Mình nhiều tuổi hơn lại đã qua một cuộc nhân duyên rồi, giờ lấy người trai trẻ càng phải biết cách ăn ở để cho người chồng không nhận thấy sự chênh lệch tuổi và không mịch chạm tấm lòng vì cuộc nhân duyên cũ của mình. Còn dư luận? Đôi khi phải biết cắt mình lên trên dư luận mới được. Vấn đề chung thân của mình sao lại để quyền cho dư luận được.

Xem tiếp trang 14

VINH - THINH

NGUYEN - TRONG - DAI

PROPRIÉTAIRE

Ameublement moderne

Au bois de lât, gụ, et Gémou

38, RUE ALBERT POUYANNE

HANOI

Succursale :

Maison VINH - LONG

Rue Ai-Mo - TONG - Son Tay

Ta nên nhớ rằng cách mệnh Pháp mục đích là phân-đổi chế-độ quân chủ độc-đoán, nhưng sau khi cách-mệnh thành công người Pháp không đánh đổ Louis XVI ngay mà chỉ hạn chế quyền hành của vua bằng một Hiến-pháp : Hiến-pháp 1791. Vì thế sau 1789, Louis XVI vẫn trị vì, chỉ có nhân viên của Chính-phủ hơi thay đổi trong số đó có Roland được cử vào làm thư-ưng-thư bộ Nội-Vụ. Nhưng Louis XVI không thật tâm thay đổi chính thể nước Pháp, ngoài mặt ưng thuận các cuộc cải cách nhưng vẫn ngầm giao thiệp với ngoại quốc để lập lại nền quân chủ chuyên chế ngày trước. Bà Roland hiểu thế, nên sui chồng từ chức tổng trưởng, và trước khi tuyên bố từ chức đọc một bài diễn văn tố cáo thái độ không ngay thẳng của Louis XVI: bài diễn văn hùng hồn Roland đọc trước Toàn Quốc Hội nghị, chính do tay bà Roland viết. Và sau khi Roland từ chức bà nói: « Không bao giờ tôi thấy Roland vào bộ Nội Vụ mà tôi thích cả, tôi chỉ thích lúc Roland ở trong bộ ra thôi ».

Việc đó làm cho vợ chồng bà nổi danh.

Nhưng cũng làm cho vợ chồng bà bị nhiều người ghen ghét.

Vì hội đó dân chúng Pháp chia ra làm 3 chính đảng :

1) đảng Lập hiến (Constitutionnels), muốn giữ nền quân chủ mà chỉ tước bớt quyền của vua đi thôi ;

2) đảng Girondin, muốn cách-mệnh nước Pháp, nhưng bằng cách ôn hòa.

3) đảng Montagnard, muốn cách mệnh nước Pháp bằng cách bạo động.

Vợ chồng bà Roland là 2 lãnh-tụ nổi danh của phái Girondin, nên đảng Montagnard lập tâm đánh đổ. Ngày 10 Aout 1792, sau khi cổ động dân chúng bắt Louis XVI và hoàng-hậu Marie-Antoinette bỏ ngục, đảng đó thắng thế, và cuối năm 1792, một lãnh-tụ ghê gớm của đảng là Marat buộc tội Roland trước Quốc-gia Hội-nghị. Không

ngần ngừ không chút sợ hãi, bà Roland ra trước Hội-nghị bình vực chồng : các kẻ thù của bà là á để át tiếng bà đi, nhưng bà vẫn tự-chủ được, và bằng những lý sắc đáng, bằng một giọng khi thì uyển-chuyển khi thì hùng-hồn, bà đã bắt mọi người phải nghe bà nói, và bà gỡ được tội cho chồng. Nếu ta biết rằng hồi đó Marat, Danton và Robespierre đã buộc tội ai là người ấy phải lên máy chém, thì ta thấy bà đáng kính phục biết chừng nào.

Những cuộc thắng-trận đó của bà Roland không có hiệu-quả lâu dài, vì cách đó ít lâu cuộc tranh-đấu giữa hai đảng Girondin và Montagnard lại nhân vụ án Louis XVI mà trở nên vô cùng kịch-liệt : phái Montagnard muốn kết vua vào tội tử hình, phái Girondin muốn cứu Louis XVI nhưng không được.

Ngày 21 janvier 1793, Louis XVI lên đoạn đầu đài, và ta có thể nói rằng bắt đầu từ hôm đó vợ chồng bà Roland thất thế.

31 mai 1793 : Tòa án Cách mệnh hạ trát bắt Roland. Roland rất sẵn lòng chịu chết, nhưng bà vợ nhất định khuyên chồng đi trốn: nề vợ, ông ra sửa soạn trốn đi, và sau khi chồng trốn, bà Roland ra Quốc gia hội-nghị để thân oan cho chồng một lần nữa. Bà hy vọng cứu được chồng như lần trước, nhưng lần này bà đâu có được may bằng. Người ta nói xấu Roland, đã dèm pha Roland, đã loan báo rằng : Roland và bạn chàng âm mưu phá sự nghiệp của Cách mệnh. Vì thế bà Roland vẫn có thái độ trầm tĩnh, vẫn một lòng tự tin, vẫn một giọng nói hùng hồn, mà không những không minh oan được cho chồng lại còn chính mình bị bắt nữa. Lúc đó có nhiều bạn thân đã tìm được cách cho bà thoát tay kẻ thù nhưng bà từ chối. Có lẽ bà chịu hạ ngục vì bà hy vọng rằng thái độ can đảm của bà làm cho các bạn bà phấn-khởi mà chiến-đấu

xem tiếp trang 7

Gái Việt

TRUYỆN DÀI

của CÔ TRINH

giống giống anh trước. Bao giờ người ta cũng hỏi ngay táo tui rằng : « Cậu ấy làm gì ? Làm ở đâu ? Lương bao nhiêu ? »

— Thôi hãy gác chuyện ấy lại, nói nốt đoạn chúng mình đương nói... Đến đâu rồi nhỉ ? .. À đến đồng tiền, thế có bao giờ mình không có bộ mặt đẹp, không có chút danh, không có đồng tiền mà mình cũng vẫn yêu được ?

— Ô hay ! Anh này gan tẻ ! Nồi tròn thì úp vung tròn, nồi méo thì úp vung méo chứ !

— Không tôi không định hỏi thế !

— À, à anh muốn biết có khi nào mình là một thằng hèn kém đủ mọi đường mà với nổi một người con gái hơn mình về mọi phương diện ?

Oanh gật đầu, cười, nói bằng một vẻ đặc biệt :

— Có, nhưng là những « ca » đặc biệt... Chính tôi đã một phen làm chủ động một « ca » như thế.

— Thích nhỉ, anh cho nghe với nào. Hẳn là một giai thoại ?

Tìm bạn hợp tác

Cần 2 bạn gái đứng-dân lịch-sự, thích hoạt-động thao giao thiệp bằng tiếng Pháp, nếu biết tiếng Anh, tiếng Nhật và biết đánh máy càng hay. Địa-vị rất chắc chắn, tương lai tốt đẹp.

Hỏi C.I.P.I.C. 72, Rue Wéle
Hanoi Tel. 3/8.

(Tiếp theo)

Rồi mình có bắt tài đi nữa nhưng mình đã có cái danh ấy thì dầu mình có chột mắt, có vẹo răng, có gù lưng, có khập khiễng (cà-nhắc) mình vẫn có thể lấy được vợ đẹp như thường.

— Còn thiếu cái dưới ?

— Thiếu cái dưới hơi khó một chút. Người con trai cũng như người con gái, ai cũng ưa bộ mặt đẹp cả. Chỉ vì không thể được mới bầm bụng chịu, chớ có thể có được thì ai không ưa ? Tôi vừa nói, khó, là khó với bậc làm cha mẹ vợ mình ! Bây giờ có một bà mối đi dạm vợ cho anh ở một nhà nào ít khi người ta hỏi đến mặt mũi

Đó, tôi nói hơi khó là vì thế.

— Nếu thiếu cả hai cái ?

— Thì phải có cái khác... nhiều tiền. Có tiền mua tiền cũng được kia mà ! Một vài cái đồn điền, vài trăm mẫu ruộng, mười cái nhà gạch, dầu anh chỉ là một thằng Sớ-Khanh, thiên-hạ vẫn lặn lưng vào nhà anh như thường. Đồng tiền là lẽ, là nghĩa, là danh, là quý, thật là một bà tiên có muôn vàn phép màu nhiệm. Nó đến nó là nói gồm cả mọi cái hay của loài người theo nghĩa vật chất.

Oanh lắc đầu :

— Đành rằng thế nhưng chẳng phải loài người ai cũng nghĩ thế. Tôi tưởng nếu tôi là con gái không khi nào tôi chịu lấy một người mà tôi không ưa.

— Khốn nỗi anh lại là con gái.

— Cũng vậy. Tôi không có mặt mũi nào ăn chung ở lộn với một người đàn bà mà chính ra tôi chỉ định lấy những cái bám vào người ấy.

— Thì tôi đã bảo anh là một con phượng hoàng giữa đám gà thanh niên rồi kia mà.

Những thiếu-nữ Việt-Nam

muốn hấp thụ một nền giáo dục hoàn toàn nên theo học trường

SAINT PIERRE

4 Boulevard Pasquier

Giáo sư dâm — Dạy bảo kỹ lưỡng Luyện tập học trò ứng thí các kỳ thi — có nhận học sinh ở trong và ở ngoài. Có lớp dạy các trẻ bé do một thiếu-nữ Pháp và một thiếu-nữ Nam trông coi

Tuynh với cái điều, hút luôn một lúc hai điếu thuốc thật giải rồi đôi mắt gờ gờ Tuynh kể :

« — Hồi đó, tôi vừa tiêu hết đồng bạc cuối cùng ở trong túi... Ở thì ở trọ, hết tháng không trả đủ tiền tất nó đuổi, việc lại chưa kiếm được.

— Ở tỉnh nào ?

Ở ngay Hanoi, chỗ người khôn của khó mới chết chứ. Suốt ngày tôi cứ lang thang đi kiếm bất cứ một công việc gì để độ thân đến nỗi đôi giày độc nhất mòn hết cả gót mà thất nghiệp vẫn hoàn thất nghiệp. Chỉ còn hai ngày nữa là hết tháng, là phải trả 15\$00 cơm, tôi lo phát sốt người. Đi mãi rạc cả thân và khi mình lo quá thì chân mình nó nhũn ra, mình muốn đi cũng không lê nổi, đành là nằm nhà đợi mụ chủ nó tổng cổ mình ra vậy. Mụ này hình như biết mình cạn xu nên chưa hết tháng mà nó cứ nhắc nhở luôn làm mình càng thêm khó chịu. Nằm ở nhà buồn, nhân mụ chủ có con đi học, mình nhờ trời còn sót lại ít chữ nghĩa bèn gạ ngay với mụ nhận chức thầy đồ. Mụ ráo riết lắm. Mụ mà cả luôn : «Chỉ bảo học cơ buổi trưa, buổi tối nghĩa là cắt nghĩa dùm cháu những chữ kho hiểu, vậy xin thành tâm 5\$00 một tháng, thầy có nặn cho thế chúng tôi mới giám xin vâng»

Giới thiệu Báo

Chúng tôi được tin đến 1er-8-42 rằng bạn đồng nghiệp «L'Asie-Nieuw» sẽ xuất bản số đầu, do ông Vương quý-Lê chủ chương, tòa báo ở 33 Rue Victor alivierer Saigon Tél. 21-904; vậy xin chúc bạn đồng nghiệp trường-thọ và giới thiệu cùng bạn đọc,

Bản hiệu mới khai trương có nhiều kiểu giày và sandales phụ nữ rất đẹp.

Bền, Nhả — giá hạ

QUELAM

6 Rue de la Laque — Hanoi
(Phố Chả-Cá)

Tuy mình biết nó nói thế là nó có ý bảo ngấm mình mỗi tháng mình còn phải trả thêm nó 10\$00 nữa, mình vẫn phải cần răng nhận lời. Thì lúc cùng mà lại. Rồi nó lôi các cháu bên nội, bên ngoại nó đến bắt mình «cắt nghĩa chữ khó» giùm tất cả. Hơn nữa, công việc gì nó cũng nhờ mình giúp hết : Lau giúp cái bàn, đánh giúp cái đĩa, có khi lại nhờ «thầy» nhanh chân gỡ giúp cả quần áo lúc trời bắt đầu mưa.

Oanh phì cười :

— Chỉ hơn dầy tớ một chút. Còn cơm nước nó cho thế nào ?

— Còn tệ hơn khi mình phải trả cả nó 15\$00

— Rồi sao ?

— Rồi một hôm mình vô được chìa khóa một cái mở ở trong cặp sách đưa con mụ chủ.

Oanh cau mặt.

Tuynh như hiểu ý, vội đỡ :

— Anh tưởng tôi đi ăn cắp à ! Đâu đã đến nước ấy ! Cái chìa khóa đây là cuốn «phong-thần». Anh đã đọc phong-thần bao giờ chưa ?

— Đã, lúc còn nhỏ, thường đọc cho bà mẹ nghe.

— Thế thì mới dễ nói chuyện với anh được. Vớ cuốn truyện, mình bèn lên mặt thầy, mắng ngay học trò và hạ lệnh tịch thu, cố nhiên là tịch thu tạm một vài ngày để mình đọc giải buồn.

Nào ngờ cuốn truyện đó lại không phải của trò mình mà là của một thiên-kim tiêu thư. Tôi hiểu chữ thiên-kim bằng nghĩa đen của nó đấy nhé. Nguyên cô này là con một của vị hưu quan, nhà giàu nứt đổ đổ vách, vẫn nhờ cô trò nhỏ con mụ chủ thuê giùm truyện ở các hiệu sách.

Sự tịch thu đó tất nhiên có tiếng dội về phía người bị thiệt. Trước còn thư từ, sau đến nhin tỏ mặt hoa. Cai quang nay mới thật kho khăn. Anh tương tượng cai than hình, mặt mũi tôi thì cơ đẹp dễ gì. Người mình thì vừa lùn vừa tho. Da thì đen, tai thì vừa nhỏ vừa bẹt nhĩ..... Con gái nào trông thấy mà không chán.

Oanh tùm tùm cười :

— Sao anh tự hạ thế, Trông anh cũng đẹp giai dầy chứ !

— Thôi đi anh ! Tôi biết tôi lắm !

— Vậy anh làm thế nào.

— Nhân đọc «Phong thần» thấy đoạn nói về cuộc phối hợp của «Tương Thổ-Thanh-Tôn và cô Đặng-thiên-Ngọc, anh có nhớ đoạn ấy không ?

— Có, có.

— Thì đó, tài thì Thổ-thành-Tôn bị Đặng thiên-Ngọc đánh cho thua xiềng liềng, mạo thì tương họ Thổ đã đến dúi tại lùn, sừng dau voi cô con gái mặt hoa daphan họ Thiên. Thế mà anh tương lùn vẫn «phỉ nguyên sánh phượng, đẹp duyên cười rờng» như thường !

(còn nữa)

NHỮNG CÁCH UỐN TÓC

CỦA

PHU NỮ Phù Tang

Chúng tôi nhận được vài bức thư của mấy bạn hỏi về cách uốn tóc của phu-nữ « nước mặt trời mọc » nên xin đáp chung rằng :

Phụ nữ Nhật cũng như chị em ta, có hai kiểu uốn tóc : Lối xưa và lối nay, chỉ khác có cái bạn gái Phù-tang xưa thì tỷ mỹ hơn bạn gái Việt-Nam mình nhiều. Các bạn cứ coi 2 hình I, II thì đủ rõ. Nào phanh ra từng múi, rũ xuống từng làn, rồi ở trên, nào buộc « băng » nào cắm những ngọc, vàng, có khi cả những thứ trang sức bằng sơn nữa. Cứ coi cách uốn tóc của đàn-bà Nhật thừa xưa ta rõ ngay giai cấp của họ.

Còn những hình III, IV, là lối uốn tóc kiểu kim thời, theo Âu Mỹ. Những lối này chính chị em bạn gái mới Việt-Nam ta vẫn thường theo.

HÌNH IV

HÌNH I

HÌNH III

HÌNH II

BU'Ô'C ĐAU

Kịch vai của Toàn Ảnh

Quảng-cáo cho vở kịch này chúng tôi chỉ xin nhắc lại một câu trong lá thư đầu tiên của Lan-Khai gửi cho Toàn-Ảnh : « Tôi xin chào đón ở ông một tài năng mới cho văn chương nước nhà. » Phê-bình Toàn-Ảnh, Lan-Khai đã nói : « Sẽ hơn Đoàn-phú-Tứ ». Các bạn nhớ đón xem trong vòng tháng Juin 1942. Giá 0\$70.

Tổng phát hành Saigon — Chợ-lớn : Librairie Nguyễn-khánh-Đàm, Rue Sabourain Saigon.

Các đại lý xin viết thư cho M. Nguyễn-văn-Toán, n° 40 — Rue Lomé Vinhyen.

Trả lời Đẹp

MỘT ĐỘC GIẢ (Trà-cú). — 1.) Theo v hoc tân-phương thì khi có mang vẫn có thể cho con bú được, nếu người mẹ thì cả sức khỏe và sắc đẹp đều vô hại, còn theo y học đông phương thì khi mình đã có thai sữa mình có nhiều chất chớ hơn chất ngọt, con bú thường hay bị sôi bụng và không nhón vì ít chất béo. Có lẽ tại thế mà cháu sợ bụng chướng? Bà thì cứ cho bú, cho chán ăn sữa bỏ một độ, xem sao. 2.) Mỗi đêm trước khi đi ngủ uống một ly nước lạnh pha đường cùng tranh tốt lắm. — 3.) Lần sau bà gián cho đủ 6 xu có lẽ lá thư vừa rồi bà gián có 5 xu, nhà báo bị phạt 6 xu.

CÔNG OC HOÀN (Quảng-ngãi). — 1.) Bôi pomade trikogène vào lông mi và lông mày, bôi ít thôi. 2.) Hạnh-nhân mua ở các hiệu thuốc bắc cũng có 3.) Không có thuốc làm mất sẹo 4.) Bôi da đầu bằng lotion capillaire à base de pilocarpine, nhà báo vui lòng mua dùm cô 5.) Không kịp trả lời cô vào số 116-42 vì báo giờ báo cũng bắt đầu in từ thứ bảy, in nhiều nên phải thế mới kịp.

Cô THƯƠNG (Hanoi) 1.) Coi mục thể thao số trước 2.) Muốn cầm khối chầy thì phải làm massage, lấy crème tốt, nhẹ tay vuốt từ ngoài trở xuống phía cổ, mỗi sáng làm 15 phút, tối trước khi đi ngủ 15 phút. Phải làm luôn như vậy chừng 1, 2 tháng. Làm cả massage vào má, vuốt từ hai bên mũi ra phía tai.

Bà LƯƠNG ĐÌNH NIÊN (Bắc-jiên). — Đã gửi mỹ phẩm và thuốc cho bà. Những thứ kéo hiệu « No-ge chromé » ngoài này hết cả, laire và sợi cũng thế.

Cô ANGELINA (Chauđoc). — 1.)

Trắng trong liễu Liễu trong trắng

Trắng mơ mộng.

Liễu rung rinh.

Liễu trắng cảm động,

Gió lộng xuân tình,

Tợ liễu xanh xanh,

Gương trắng tan tành

*Muốn mảnh hào quang
chiếu long lanh*

*Muốn sợi hào quang muốn
lơ mảnh.*

Trắng mơ mộng.

Liễu rung rinh.

Hỡi cô mười sáu xuân xanh,

*Trắng lòng cô có phùng
nghinh trăng trời?*

Muốn ý tươi,

Vạn lời thắm,

*Ai người say đắm khúc
nghe thường?*

*Ai buồn như dáng thù
duy,*

*Năm canh giải nguyệt
nhuộm sương lạnh lùng.*

LẠI-THỊ-HOÀNG
Đồng-hời

Mũi thể thì dùng lait de concombre sẽ hết mụn đen. Cô gửi 6\$ 50 nhà báo mua dùm cô 2.) Chỉ đó giá 0\$ 20 một chôn nhỏ 3.) Thuốc đó là thuốc độc phải có đơn bác sĩ mới mua được.

Bà BUI XUÂN MAI (Phú thọ). — Nên pha vào nước rửa mặt một chút phèn chua (alun), đem phèn

phèn lên nghĩa là để phèn lên chảo rang, lúc khô đem tán thành bột.

Bà BẠT (Tong). — Bà gửi chừng 10\$ 00, chúng tôi vui lòng mua dùm bà hai thứ ấy. Đã gửi mấy số báo thiếu.

Cô VŨ BÍCH THỰC (Nam-định) — Cô gửi 3\$ 50 chúng tôi sẽ mua dùm gửi xống và chỉ rõ cách dùng.

Cô T. PH. (Đalat). — 1.) Khoei lang rất nhuận-tràng, tốt lắm, không sợ béo đầu 2.) Cân ở Pharmacie đúng hơn 3.) Phải rời, ngại cứu uống rất tiêu vì nó nóng. Đàn bà ở cũ uống càng tốt. 4.) Chỉ có bơi là một môn thể thao hoàn-toàn nhất cho phụ nữ chúng ta. 5.) vòng ngực 0m80 đã lấy gì làm to. Tập thở tốt cho phổi và có ích cho sắc đẹp vì nó làm máu lưu thông mạnh, khi độc ở trong người tiết ra. Nên lắm. 6.) Muốn dùng son, phấn hoặc lait de beauté hay không là tùy ý cô 7.) Hãy còn kẹp tóc thì đã lo gì mà phải sửa soạn sắc đẹp lung thế. Học đi đã.

Cô T. B (Sơn-cát). — Nếu nước mưa mà rửa thì tốt lắm. Rửa lâu chừng nào hay chừng ấy. 2.) Dùng dầu tây, và rửa chuột, hai thứ đó làm da mịn 3.) Một lọ lait de Concombre đã làm cho da sáng và mát thì vài lọ có thể làm cho cô được như ý. 4.) Lait d'amande là một thứ lait de beauté. Vui lòng mua dùm cô. giá 10\$ 00 les 100gr 5.) Thuốc trứng cá nhà báo cũng vui lòng mua dùm cô. Giá 3\$ 50 6.) Đừng bôi vào mắt thì không có hại 7.) Muốn cho có đôi mắt KHỎE và sáng thì đừng đi nắng mà không đeo kính, đừng cúi gằm để đọc sách, đừng thức đêm nhiều, đại khái thế 8.) Dùng Pomade Trikogène.

Cô KIM-TÀI (Vũng-liêm) Có thể làm hết những mụn đen ấy bằng cách dùng lait de d'amande douce và lait de concombre, vui lòng mua dùm cô. cả hai thứ cô gửi 17\$ 00

Bà BÀO (Thường xuân). — 1.) Đã mua lotion capillaire à base de pilocarpine để bà bôi vào da đầu tóc sẽ không rụng nữa. 2.) Vòng ngực thạch bây giờ dặt lắm, nếu bà muốn mua xin cho biết giá bà định mua là bao nhiêu và xin nhớ gửi cho biết vòng cổ tay (lấy dây đo) 3.) Đã gửi các mỹ phẩm vào bà.

CHUNG QUANH VỤ KIẾN

TRICH THO'

KHÔNG XIN PHÉP

Tiếp theo kỳ trước

Nói chuyện Trần quân trích thơ H. M. T., ngải là nói về vụ kiện của tôi, bấy nhiêu thật đã qua nhiều. Xin hãy nói qua việc Trần quân đối với đời và thơ Tử, việc không dính đến vụ kiện và tự Trần quân đã khen ra:

Thật quả như lời Trần quân đã nói, Hàn-mặc-Tử lúc sinh thời «lần lút trong bóng tối, nói cho đúng trong sự thờ ơ ánh đèn, trong sự không hiểu của kẻ đồng thời».

Những kẻ đồng thời thờ ơ lạnh nhạt với Tử, không hiểu Tử đó gồm có cả Trần quân. Và Trần quân là người đang trách hơn ai hết. Vì đối với Tử, Trần quân vốn không phải chỗ xa lạ. Lại thêm theo lời Trần quân nói, Tử từng có cây chày «lancer». Thế mà Trần quân cứ làm ngơ! Việc này Trần quân đã khôn ngoan bao chữa trước bài tựa quyền «H. M. T.» rằng:

1) Vì sự làm hại cho sự này lỗi thiên tài tử.

2) Vì muốn tránh sự «nổi giáo cho giặc»

Lý lẽ của Trần quân không đứng vững:

1) Những lời phê bình chính đáng chẳng những không làm hại chi đến sự này nở của thiên tài, trái lại, còn giúp cho thiên tài thêm sức này nở. Kìa Baudelaire khi mới chung tên góp tuổi cùng lang Thơ được Victor Hugo khen một câu mà thêm hăng hái trong việc sáng tác. Bích Khê bị H. M. T. chê mà nỗ lực soạn xong tập Tinh-Huyết trong một thời gian không dài. Từ xưa đến nay, những thiên tài nào đã bị nung vì những lời khen chê đứng đắn?

2) Còn bảo tránh sự «nổi giáo cho giặc». Giặc ấy là ai? Giặc ấy là ai? Có phải Trần quân muốn ám chỉ Chế-lan-Viên cùng Bích-Khê hai thi sĩ trong trường thơ Tượng Trưng mà Hàn-mặc-Tử đứng chủ trương lúc ấy? Nếu đúng thế thì Trần quân đã lầm to. Những lời phê bình thơ ông Tú-Xương, thơ ông Tôn-thọ-Trường vân vân... đã làm cho Viên và Khê khinh thường Trần quân từ lâu. Và nếu muốn tránh sự «nổi giáo cho giặc»

thì có khó gì? Trần quân chỉ làm cách ly gián; khen Tử và chê Viên và Khê.

Sự thật Trần quân lãnh đạm cùng H. M. T. lúc còn sống là chỉ vì Trần quân cho là «một thằng điên nói nhảm, thơ với thần gì» đó thôi. Những người đã nghe Trần quân mặt sát Tử vốn là chỗ quen thân Tử cùng Trần quân. Họ vẫn còn sống đó.

Sau khi H. M. T. qua đời, danh tiếng Tử dội mạnh qua làm cho Trần quân lúng nhút: «a, tề ra H. M. T. là một thiên tài chứ không phải là một thằng điên nói nhảm như mình đã tưởng». Rồi, chẳng rõ vì dễ chuộc lại tội trước, hay

Xem tiếp trang 12

Người đàn bà đáng kính phục

Tiếp theo trang 2

để thắng kẻ thù, nhưng sau khi vợ chồng bà ly tán thì đảng phái tan tác rồi còn đâu!

Dù sao mặc dầu, trong nhà giam bà vẫn giữ thái độ rất bình tĩnh, và các nhân viên trong nhà lao vì kính phục bà thường vui lòng để bà sai khiến. Bà lại không sợ gì mà viết cho Robespierre (lúc bấy giờ đang nắm chính quyền) một bức thư, trong đó bà trách y độc ác và khuyên thủ lĩnh phái Montagnard nên nghĩ đến quyền lợi nước Pháp mà bớt dùng chính sách khủng bố.

Ngày 1er novembre, người ta đem bà ra xử. Trước những lời buộc tội bất gao của Quan tòa (cũng người trong đảng Montagnard) bà tự bao chữa cho mình một cách hùng hồn và trang nghiêm, nhưng cái sao được với những Quan tòa đã thắng tay giết hàng nghìn vạn người chỉ vì những người này không cùng một đảng với họ.

Khi nghe tòa tuyên án tử-hình, bà điềm-nhiên nói: «Các ông đã cho tôi là đáng chia số phận với các bậc danh-nhân các ông đã ám sát: tôi sẽ lên đoạn đầu đài, can đảm như các bậc danh-nhân đó». Rồi hôm đó, trong gia đình âm thầm, bà ăn cơm với Lamarche

một người cũng vừa bị kết án tử hình vì tội làm bạc giả. Lamarche vì sợ quá luôn luôn run bần người không ăn được mà cũng không nói được. Bà Roland vẫn điềm nhiên ăn nói như thường, lại còn làm cho hắn ăn uống được và cười nói nữa, nhưng đến khi hai người ở nhà ngục ra để lên xe đi ra pháp trường, Lamarche lại sợ người, lủi lủi lại không nói gì được và hấp tấp nhảy lên xe trước. Thấy thế bà Roland mỉm cười mà bảo rằng: «Lamarche ơi, anh không lịch sự chút nào. Một người Pháp không bao giờ được quên rằng phải nhường cho lão bà đi trước».

Đi qua tượng thần Tự-do, bà ngửa mặt mà than rằng: «Ôi Tự Do, người ta đã mượn tên người mà làm nên bao nhiêu tội ác!» Sau hết, bà bước lên đoạn đầu đài lạnh lùng và can đảm, cao quý và trang nghiêm.

Cách đó mấy hôm, trong một khu rừng thuộc tỉnh Rouen, người ta thấy xác Roland nằm chết dưới gốc cây, ngực bị đâm thủng, và trên thân cây mấy chữ ông khắc bằng mũi dao trước khi tự sát «Hỡi khách qua đường, hãy kính trọng di hài của một người lương thiện».

CÔ KHUÊ HƯỜNG

sấm sét lũ con bé bỏng của bác cũng đủ sợ hãi thất thần, chỉ em ôm lấy nhau mà khóc rồi. Giá có bác ở nhà, chúng nó yên tâm hơn. Bác thương con, miệng thì lầm nhảm mấy câu kệ mà một ba lần đi chùa đã dạy bác đề đọc những khi sấm sét :

Nam vô di Phật.

Nam vô di Pháp.

Nam vô di Lôi.

Lạy bốn bà (?)

Độ chúng tôi.

Cơn mưa, cơn gió.

Bác tưởng như Trời Phật cũng nghe tiếng kệ bác đọc, dầy những tiếng sấm sét xa dần. Song mưa vẫn không ngớt hột. Bác đành chịu chết ngồi trù một chỗ.

Lúc đó có lẽ đã ba bốn giờ chiều. Ruột bác cồn cao. Bác nhớ từ sang cửa ăn gì. Do dự mãi, bác mới lết dậy, lấy ít bún ăn. Bác quen lệ, rùng tay vào nước để lấy bún cho khỏi dính tay. Nhưng nước mưa trên mặt chảy rõ xuống đã làm bún bún rồi, bác lại chùi tay ướt vào vạt áo, nhẹ nhàng bóc những lá bún ở bên đĩa thúng, vì bún cuộn ấy bị ướt nơn. Bác xếp bốn lá ra bát, đem cầu thận như khi bác bán cho người ta vậy. Có khác là bán cho bác, bác không lấy nước mắm nguyên trong chai, bác chắt bằng chỗ nước mắm dở của hai người mua trước ăn thừa. Bún là bún không thấm vào dầu, bác nghĩ: không có nước mắm, bún là bún chỉ vào xu ruồi. Ăn thêm một trịnh cho chán hai xu.

Bác lấy một lá bún nữa, vớt hết chỗ nước mắm cạn.

Ăn rồi, lại lo. Mưa còn râm rỉ thôi nhưng đợi tạnh hẳn thì đến tối mất. Gánh hàng còn nặng

chứa. Bác liền cất gánh lên vai. Bác rao ời ời suốt dọc phố hàng Thiếc tạt ngang sang hàng Nón, rẽ sang hàng Hòm. Phố nào cũng vắng hàng quà bánh, có lẽ chỉ có mình bác gánh quà đi bán lúc bấy giờ. Đến phố hàng Trống bác mới gặp một anh bán sê cầu rao inh ỏi :

— Sê cầu trời mưa. Sê cầu trời mưa bán rẻ nào! Bán rẻ nào!

Bác tò mò nhìn anh sê-cầu xem anh chàng có được may-mắn hơn bác không? Nhưng cứ cái dáng điệu tung-tăng, cứ cái giọng rao khôi hài của anh thì bác Điển tưởng như anh ta

Nấn ná mãi ở các phố dưới này, cũng không hòng bán được nữa, bác đành tính chuyện trở về. Con đường về bữa nay sao dài đằng đằng. bác thấy ngại đi quá. Gánh hàng chiu trên vai bác nặng gấp năm gấp mười lúc sáng. Bác đi mãi mới tới phố chợ Hòm, ghé vào một quán cơm bán thiu, quán cơm riêng bán cho những phu phen. Ta đứng tưởng bác vào đây làm lưng cơm, bát nước. Bác vào để bán lại gánh hàng ế của bác. Xưa nay vẫn có cái lệ vậy: bao nhiêu những hàng quà

chín về chiều còn ế ằm lại tí gì đã có những quán cơm bình dân đó tiêu-thụ hộ. Mụ chủ quán thấy bác đồ gánh, dẫn cái mặt phờ phạc vào, đơn dạ hỏi han :

— Kia, bác Điển, lâu lắm bác không đến chơi?

Bác Điển cười gượng, bụng nghĩ thầm :

— Cứ đến chơi bà luôn, thì tôi chết bỏ mẹ tôi.

— Hàng họ đạo này khá chứ? Mụ chủ quán lại hỏi, mà mắt

mụ thì nhìn chằm chằm gánh hàng bên bực cửa.

— Vâng, khá, nhưng hôm nay đi chợ gặp trời mưa ế nguyên cả gánh bác ạ, đem lại bác bán hộ đây.

— Ủi dào! Hôm nay hàng tôi cũng ế quá, có lẽ mưa thế này vắng khách, tôi chả dám lấy đâu.

Bác Điển hiểu mụ chủ quán mào đầu thế để dễ cò kè giá cả bắt chẹt bác đây. Bác cũng không vừa, làm bộ đi trở ra.

— Thế à, thế để tôi đem xuống hàng bà Đò dưới này

Trang hè

Gió lay, chiều nhạt theo đêm,
Trắng vàng nửa mảnh dần lên khung trời,
Soi màu trên cánh phượng tươi.
Nghe trăng đi nhẹ, nghe lời hoa rung.
Hoa đêm lặng, nhạt màu hồng,
Cánh hoa uể-oải rớt trong trăng mờ
Hè say trắng đẹp trời mơ,
Người say trắng cả bài thơ nhiều vần.
Hết đêm tiếng gió nghe gần,
Trắng ngừng trôi, rớt sau từng núi xa.

Mai 1942

THANH-QUÝ

bất cần hàng ế, bất cần trời mưa. Anh ta giải giọng thêm ra mà rao :

— Sê cầu trời mưa, sê cầu trời mưa chẳng ăn cũng thiệt, chẳng mua cũng hoài.

Nghe tiếng rao, bốn năm đứa trẻ ở một căn nhà đầu phố ờ ra, gọi rới rít. Anh ta đồ lại, vừa mức sê cầu vừa ba-hoa trò chuyện với lũ trẻ. Bác Điển nhìn gánh hàng ế ằm của mình càng nẫu nẫu gan ruột. Bác đồ chừng đã gần 6 giờ rồi, cái giờ về chợ mọi ngày của bác.

Thôi chào bác nhé.

Quả nhiên chủ quán gọi giết lại :

— Thì hãy ngồi uống chén nước, ăn miếng giầu dĩa nào đi đàu vớithế. Hãy để gánh cho tôi xem có lấy được không đã.

Bác Điền lại để gánh xuống. Bác bảo :

— Một cân thịt và 30 mớ bún dầy, bác lấy cả nhé.

— Lấy nửa bún thôi còn thịt thì lấy cả.

— Thôi lấy thì lấy cả bún cho tôi.

— Ừ thì lấy cả, 1\$30 nhé.

Bác Điền giẫy nảy :

— Chết, thịt đã đồng ba rồi, một đồng hai bún nửa mà mới bán có ba hào, rẻ cũng lấy bác đồng tám.

—Thôi thế chỗ thịt giả 0\$80, chỗ bún 0\$50 là 1\$30 bác không bán thì thôi, chứ không giả hơn đâu.

Bác Điền nhằm tính lỗ mất vừa một đồng. Bác cay đắng ra bụng thúng bún và rô chả vào. Bác sực nhớ đến các con, bác nghĩ : Thôi đành nào thì cũng trả thiếu nợ bà Đội, bán được đây là cứ ra đong cho chúng hai hào gạo. Hay là ta bớt bún lại, ăn bún rẻ hơn gạo.

Bác lại nói với chủ quán bớt lại một phần bún, chiết tiền đi. Mẹ con bác hôm nay sẽ ăn bún trừ cơm.

Nhận tiền xong, bác mãi miết đi về thẳng, trời tối sập bác mới về đến nhà.

Lũ con bé đã ngủ chổng quèo, con chị nhón ngồi ở bậc cửa thấy mẹ về nhảy lên :

— Sao mẹ về tối thế, chúng nó đói, khóc mãi. À cụ Đội mấy lần cho người vào đòi tiền mẹ ạ.

Bác Điền lạnh cả người. Bác nói liền :

— Đòi thì đòi, chưa có đủ, đào xác ai mà trả bây giờ, thôi mày gọi các em mày giẫy cho

chúng nó ăn đi.

Không đợi gọi đến hai tiếng lũ trẻ bé đã nhồm giẫy, chạy ra đàu hè. Bác Điền cho mỗi đứa một bát bún dầy.

— Đấy ăn đi, hôm nay tao không đong gạo thôi cơm,

Cái Nhớn đánh một câu :

— Ăn bún thích hơn chứ mẹ.

Thằng con thừ, chừng 7, 8, tuổi ăn loáng cái hết ngay bát bún chia bát cho mẹ lấy thêm.

Đã lót bụng rồi lúc ấy nó mới cất tiếng :

— Sao hôm nay lại còn nhiều bún thế hở mẹ?

Bụng nghĩ đàu đàu, bác Điền giắt mình trả lời con :

— Hôm nay mưa không bán được thì còn lại chứ sao.

Nó bỏ bát bún xuống vỗ tay reo :

— A ! con lay giới thế có đúng không ?

Bác Điền ngạc nhiên :

— Mày lay giới cái gì ?

Rất tự nhiên và thêm chút hãnh diện, nó đáp gọn thon lỏn.

— Con và con Tích lay giới cho giới mưa rõ to, mưa suốt cả ngày mẹ không bán được bún. Mày về cho chúng con ăn.

Bác Điền thừ người ra. Bác thấy giận con, giận con đại dột không biết gì. Nhưng nhìn lũ con ăn ngấu nghiến, ăn nhồm nhoàm, cái lòng giận thoáng ngay, nhường cho cái lòng thương sót cảm cảnh. Đôi mắt hác ươn ướt.

Tấm phen trước mắt sịch mở : Cụ Trưởng lò dò bước ra hỏi ! « Bác Điền đã về đấy à ? gánh bún ế cả chứ gì ? Nhưng thôi đừng oán lão nhé. Lão biết trời mưa nhưng thấy mẹ con bác cứ ở nhà ôm nhau nhịn đói, lão thương lũ trẻ quá. Lão liền bảo bác vay tiền, đi chợ, bán được càng hay, mà không bán được thì mẹ con cũng được bữa no chứ cứ ở

Tiếng sáo diều

Lòng quê gửi tiếng sáo diều
Ai ơi, hãy đợi những chiều gió lên.

(Gửi. K. N.)

Đêm vắng đìu-hiu Sáo nỉ-non,
Giãi niềm thương nhớ với
trăng tròn.

Muôn lời tình-tứ yêu đương ấy,
Làng gửi vào trong miệng sáo
con.

Từng sợi giây duyên kết giữa
trời,

Nỗi liên đây đây ! chị Hằng ơi !
Hồn nàng vơ vẩn năm canh
vắng.

Mãi mãi muốn đêm nhớ một
người.

Vì chỉ xa trông chẳng được
gần,

Mượn diều thả thả với trăng
tân,

Nàng Trăng cảm ý, buồn man-
mác,

Lặng lẽ nhìn lâu xuống cõi
trần,

Ta giống làng khuya, em giống
trăng,

Nàng buông diều sáo tới cung
Hằng.

Nàng kia còn có diều xe mới !
Ta gửi tình yêu chẳng nói năng,

BÀNG-BÁ-LÂN

(Tiếng sáo diều)

nhà, chớ nó cho vay tiền à. Để con mẹ Đội vào đây lão khất hộ cho. Nó giầu thì nó cũng phải thương người nghèo chứ.

Nước mắt bác Điền chảy ròng. Bác không đáp lại được cụ Trưởng câu gì. Nghẹn ngào mãi, bác mới nói :

— Bún còn nhiều. Cụ sang soi với cháu một bát.

THU THU

Trích thơ không xin phép

(Tiếp trang 5)

vi muốn tỏ cho quốc dân biết : « Ta đây đối với những bậc thiên tài vẫn cùng có mặt có tâm », mà Trần quân lo diễn thuyết về Tử, viết sách rói về Tử. Thấy vẻ sốt sắng của Trần quân, các bạn Tử đã phải nghĩ đến những hàng người « đối cùng kẻ thân, lúc sống, tiệc từng bữa cơm rau, đến lúc chết, bỏ tiền ngàn đê làm chay đắp mộ ». Cho nên trong các bạn Tử, nhiều người có tài liệu mà không muốn giúp cho Trần quân. Nhưng không vì thế mà Trần quân oán chí : Tập Hàn mặc Tử ra đời. Trần quân tưởng rằng : giá hương hồn Nguyễn-trọng-Trí có linh thiêng chắc người cũng không đến nỗi lấy làm bất mãn. Trần quân có biết đâu rằng viết quyển sách ấy Trần quân đã phạm nhiều tội lỗi cùng Tử. Đây tôi xin kể !

1) Về đời Tử nhiều chỗ bị làm sai hẳn sự thực. — Không thể kể hết, chỉ xin nói qua một vài chuyện, như chuyện « bà thân sinh Tử uống rượu lậu », « Tử bị đẻ non tháng », chuyện « bà cụ xé thơ vì cô Mai ghen ... chuyện « kích quân tiên hội ».

2) Bôi lọ gia-đình Tử. — Trần-quân nói rằng sau khi Mộng-Châu mất « gia-đình không còn trụ chống. Hai em Hàn phải dời Qui-nhơn tha-phương cầu thực. « Tha phương cầu thực » nghĩa là « Quê người xin ăn » ! Hay nói cho nhẹ hơn một tí là « Quê người kiếm ăn » ! Ông Trần-thanh-Mai, một nhà viết văn đã lâu năm, không thể không hiểu ý nghĩa câu ấy.

Gia-đình H. M. T. thật không giàu, song dân đến nỗi phải đề cho hai em Tử lâm vào cảnh tha-phương... » ! Câu đó đã làm cho bà cụ đau buồn, chị em của Tử tủi nhục !

3) Nói đến một người dân bà... Trần-quân đã biết rằng bề nói rõ đời dĩ-vãng của người dân bà

ấy thì có hại cho sự êm-ấm trong gia-đình hiện-tại của bà ta. Thế mà vẫn cứ nói, tuy có che đậy bằng cách giấu tên. Nhưng giấu tên mà kêu biệt hiệu thì thật là « lạy ông tôi núp bụi này » !

Đó là chỉ kẻ ba tội lớn nhất. Và chưa kể những lỗi trong phần phê-bình văn-thơ Tử. Vì chưa phải lúc.

Viết tập « Hàn-Mặc-Tử » như thế chẳng những có tội đối với Tử mà thôi. Đối với nền văn-học nước nhà Trần-quân cũng đắc tội vì những chỗ sai lạc hoặc vô ý hoặc vô tình. Thế mà Trần-quân còn to tiếng kẻ công ! Lại còn cả gan bảo rằng nhờ sách đó mà H. M. T. mới được đưa ra khỏi « bóng tối ». Trần-quân nói mà không ngượng-ngùng ! H. M. T. được toàn thể làng trí-thức trong nước trọng vọng, tên-tuổi Hàn-Mặc-Tử vang khắp ba kỳ, ngay lúc Tử vừa mới mất, nào phải đợi đến lúc Trần-quân đăng đàn diễn-thuyết, nào phải đợi đến lúc sách « H. M. T. » ra đời ? Trước Trần-quân diễn thuyết về

Tử đã có ông Nguyễn-Đình diễn tại học-xá Qui-Nhơn, ông Quỳnh-Dao tại Accueil Huế ; viết về Tử thì trên mặt báo đã có các ông Trọng-Miên, Trần-Tái-Phùng, Hà-Xuân-Tế vân vân... trên mặt sách đã có ông Hoài-Thanh. Trần-quân chỉ là người « hùn giò » mà thôi. « Lấy thúng úp voi » thế nào được.

Viết sách « Hàn-Mặc-Tử » ông Trần-Thanh-Mai đã có lỗi cùng gia đình Tử, như trên kia đã nói. Viết bài thanh-minh, Trần-quân còn phạm một tội thêm.

Trần-quân tôn-trọng Tử, thì thân sinh Tử cũng như thân sinh Trần-quân. Thế mà Trần-quân lại nỡ buông lời mỉa-mai châm-chích bà thân Tử !! Vụ kiện Trần-quân là tội — Quách-Tấn ở Nha-trang — gây ra. Bà cụ ở Qui-Nhơn nào có biết đến. Trần-quân lại hẳn, - học bà, như một con bạc nghi một con bạc dấu rác, là nghĩa làm sao ? Trần-quân lại còn nhắc đến số « tiền thâu vào cửa... », để kể ơn. Lòng Trần-quân sao lại nhỏ-nhen thế ??

« Con người như thế mà ra thế !
« Như thế mà ra thế cũng xứng »

(Tú-Xương)
QUÁCH-TẤN

NẮNG HÈ

Các Bà các Cô đã có

NÓN

THANH - QUAN

ĐẸP, NHẪ, BỀN,
MÁT VÀ TIỆN - LỢI

THỜI ĐẤT ĐỎ

Các Bà các Cô đã có

VÍ

HỒNG - DIỆP

Tốt như ví da, mà
giá chưa bằng nửa !

(Kiểu và nhãn - hiệu đã trình Tòa Án Hanoi)

Mme ĐÔNG-TRANG

11, Phố Gia-Long — Hanoi

Chế - tạo và phát - hành

Cần nhiều Đại - lý khắp Đông - Dương

PHÁP LUẬT THƯỜNG THỨC

Trong khi có tang có được kết hôn không ?

Luân-Iý và luật-pháp ta ngày trước cấm ngặt sự kết-hôn trong khi có tang. Đọc bộ luật Gia-long, điều thứ 98, ta thấy :

1.) Con trai và con gái đang có tang cha hay tang mẹ, mà kết hôn thì phải đánh 100 trượng, và giá thú hủy đi ;

2.) Đàn bà góa chồng chưa đoạn tang mà đã tái giá cũng bị đánh 100 trượng, và giá thú cũng bị hủy ;

3.) Người neo còn tang ông bà, chú bác, anh em mà kết hôn cũng phải phạt trượng nhưng giá thú không bị hủy.

Cũng như ở các nước văn-minh ngày nay, luật mới nước ta bỏ lệ phạt trượng nhưng vẫn cấm kết-hôn khi có tang. Theo điều thứ 84 Dân-luật Bắc-kỳ, điều thứ 80 và 81 Dân-luật Trung-kỳ, thì trong thời-kỳ để tang chồng (27 tháng) hoặc tang vợ (một năm) người đàn bà hoặc người đàn ông góa không được tái-gia.

Trong thời-kỳ tang cha hay mẹ (27 tháng), hai bên trai gái không được phép kết-hôn ; nhưng nếu làm hôn-lễ trước khi phát-tang (cưới chạy tang), thì việc giá thú ấy vẫn có giá trị.

Về vấn-đề này cũng như về nhiều vấn-đề khác quan-hệ đến gia-đình, luật Bắc-kỳ có vẻ rộng rãi hơn luật Trung-kỳ, vì đạo dụ ngày 17 Avril 1935 đã thêm vào điều thứ 84 bộ Dân-luật Bắc-kỳ rằng : trong những trường-hợp đặc-biệt và vì những cơ chính-đáng, các

Trả lời thuốc

LỜI DẶN CHUNG. — Tất cả các bạn hoặc mua năm, mua tháng, mua lẻ báo Đàn-bà (hay mượn báo của người khác) khi hỏi thuốc xin nhớ đính 5 con tem 6 xu và cho biết rõ địa chỉ để phòng nếu là bệnh nguy kịch (cố nhiên là gia đình người có bệnh không rõ) thì nhà báo có thể trả lời ngay. Đó là lợi riêng cho các bạn.

BÀ VI (Laos). — Chúng tôi tìm số độc giả để xem địa chỉ của bà xong không thấy tên bà. Sở dĩ thế là vì khi nhận được thư bà hỏi, báo đã lên máy mất rồi, định gửi cấp tốc cho bà một lá thư báo cho bà biết rằng bệnh cháu như thế là trọng lắm nhưng biết đâu mà gửi. 1.) Phạm trẻ con mới mấy tháng, bị chớ luôn và hay giật mình thì phải nghi ngay là nó bị đau ruột (entérite) nếu không chữa ngay thì sẽ biến ra nhiều chứng kinh mà ta thường quen gọi là sài, phải đem

quan đầu tỉnh cho phép có thể kết-hôn khi một bên, trai hoặc gái, đang có tang cha hay tang mẹ.

Ở Nam-kỳ, ta có thể lấy làm lạ mà nhận thấy rằng việc cấm cưới khi có tang không thi hành. Vì sắc-lệnh 3 Octobre 1883 ở thiên thứ 5 có nói rõ : « Không ai được lấy vợ hoặc người chồng đang có tang, mà xin hủy giá-thú đi ».

PHẠM-CÔNG-ĐỪNG

ngay cháu cho bác sỹ hoặc vào nhà thương cho y-sỹ coi 2.) Bà không nên uống quinine pha với rượu vì nó chỉ thích hợp cho người tạng hàn. Bà như thế là nhiệt phải uống đồ hồ có tính ôn. Bệnh táo của bà do bà uống nhiều rượu có quinine mà ra. Vì bà ở xa không tiện coi mạch nên chỉ khuyên bà nên sáng sáng uống một cốc pha với nước lạnh.

CÔ THANH-TỨC HANOI. Do bộ tiêu hóa không đều. Sáng sáng uống một cốc (ly) nước chanh, cam, hoặc mật ong pha với nước lã. Ăn ít thịt, nhiều rau.

CÔ KIM-LIÊN SAIGON. — À, đó là bệnh sán. Có nhiều thuốc lắm. Thuốc tây thì có thuốc chữa sán của bác sỹ Dubourcaut bán ở các hiệu thuốc. Thuốc ta thì thường dùng hạt bí ngô (quả tròn tròn, lớn) có nơi gọi là bí Lào, rang lên, bóc nhân trộn với mật ăn; sán sẽ ra. Bao giờ nó ra hết cái đầu nó thì mới thật hết bệnh. Nó thường giải đến 9, 10m.

T.

DODTEUR HY

91, Rue Richaud — Hanoi

(Đầu phố Hội-Vũ)

CHỮA CÁC BỆNH

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH
HOA-LIỀU BỆNH ĐÀN-BÀ

Nhân chị em

Nhân chị em tới kỳ ở cũ?
Muốn tốt tươi nên giữ

màu da!

Hoa-Kỳ Rượu Chối nên
sớm?

Dung nhan sẽ thấy nở
nở hơn xưa!

Vừa giãn huyết lại vừa
giãn cốt!

Vẻ đoan trang đẹp tốt dễ
trông!

Ngày xuân càng được
sắc hồng!

Càng tăng màu thắm,
càng nồng tâm yêu!

VŨ-THỊ NGUYỆT-NGA

MỘT NHÀ CHUYÊN MÔN
ĐÓNG GIẤY PHỤ - NỮ

QUÊ HIÊN

36 - HÀNG BỒ HANOI

Quý bà quý cô muốn có
giấy và Sandale kiểu mới
đi mùa nực thì xin mời
lại hiệu Quê-Hiên

VỚI

20 NĂM KINH NGHIỆM

bà đỡ

NGUYỄN-THỊ-VINH

sẽ làm cho các bà được
vừa lòng trong khi sinh nở

NHÀ-HỘ-SINH

20 Grand' Bouddha

(Trước vườn hoa Hàng-Bến)

TEL: 1200

Chuyên Riêng

(Tiếp theo trang 2)

HỎI. Hai vợ chồng cũng đi làm phải
mượn vú nuôi con, đứa lớn chưa
thôi bú mới được hơn năm đã
sinh đứa thứ hai. Nghèo, không
thể nuôi thêm vú mà cũng không
thể ở nhà trông lấy con, (thời đi
làm được,) vì lương của người
chồng không đủ ăn tiêu. Vậy cho
đứa bé sau cho bà sở nuôi có
phải tội không? Vợ chồng tôi rất
đau đáu tính đến cái nước ấy.

B. T. TUYẾT

TRẢ LỜI. — Nghèo không nuôi
được con, đây là cái sự cực khổ
đau đớn nhất của con người ta.
Tiếc thay ở nước mình không có
những công cuộc cứu tế quốc gia
giúp cho những người mẹ trong
cảnh bần hàn nuôi được con. Tuy
có những hội-thiện, nhưng vì số
ít ỏi quá mà số người cần cứu
lại đông nên những hội đó không
thể thấu đáo cứu-mạng hết tất cả
những cảnh ngộ cần cứu giúp
được, đành phải cứu lấy những
cảnh ngộ nào cần tuyệt nạn, gần
gần hơn.

Bởi vậy riêng về sự cứu giúp
các người mẹ ở xứ ta mới chỉ có
nội báo trợ giúp nữ và một đồng
đề phân phát quần áo lau lã
của kẻ sỡ sinh cũng hội vệ sinh
giữ con cho các bà mẹ nghèo
sang giữ con, tối thiểu về. Hội sau
này ở phố Lý Thường Kiệt có thể
giúp ích cho cảnh ngộ bà được.
Nhưng chỉ niệm cháu bé mới sinh
con nết qua, trong nội dung có
đủ phương tiện để chăm nom
chàng? Vì bây giờ sữa bò hộp
không có, nuôi bằng sữa tươi, hội
sợ xảy một chút có thể nguy hiểm
cao đứa bé được. Ở trong các
crèche bà sở chắc cũng gặp điều
khó khăn đó. Vậy có thể nói: che
các hội-thiện đưa bé con sơ sinh
là đẩy nó vào chỗ trăm phần chết
một phần sống vậy.

Mình là lương tâm kẻ làm cha mẹ
không thể chịu đựng được sự tan
nhân đó. Tôi thiết nghĩ bà nên
chịu tối thiểu tốn ít lâu, ở nhà cho
con bú trong mấy tháng đầu, trong
khi ấy tập cho nó bú có giờ giấc
và cho nó bú chung với vú của anh
bố. Anh nó đã hơn một năm bà có
thể cho ăn cháo, ăn bột gạo thay
sữa, rút sữa, để cái tiền mượn vú
cho anh, mượn cho em.

Trả lời pháp luật

Bà Song — 1.) Bà chỉ là người đi
thuê lại (Sous locataire) nên bà chỉ
có liên lạc với người chủ cũ thôi.

2.) Theo pháp-luật hiện hành thì
bà có quyền ở cái nhà ấy đến sau
khi hết chiến-tranh một năm.

3.) Nếu quả cái nhà cần phải sửa
chữa kéo nó sụt thì bà phải dọn đi.
Lúc chữa xong bà có quyền lại được
ở lại. Nếu phải sửa chữa nhiều
người ta có quyền tăng tiền nhà
lên chút ít.

4. Nhà vẫn còn tốt, nếu người
ta đuổi bà, bà đem đơn vào tòa án
Vinh.

THU LINH

Thư tín

Đã nhận được mandat của quý-
vị kể sau đây vậy xin cảm tạ:

Cô MỘNG-LAN (Tỉnh-Túc) ông
Quang-Anh (Sadec) bà Mai Thụy
Khánh (Vientiane) ông Đàm Văn
Coi (Pakua) bà Lâm Ba Bao (Thanh
hoa) ông Hoàng Mộng Lương
(Quảng-ngãi) cô Kim-Tài (Vinh-
Long) ông Nguyễn Duy Xảo (Lạc-
quảng) cô Mỹ (Saigon) cô Hương
(Quảng-ngãi) bà Nguyễn Quang Vinh
(Hải-phòng) Société Internationale
D'Epargne (Saigon) cô Vũ Kiều Liên
(Nam-dịnh) bà Lê-Nguyễn (Hải-
phòng) bà Nông Văn Nghiêm (Cao-
bằng) Direction des Finances (Ha-
noi).

Cô MỘNG-LAN (Tỉnh-túc) hạn
báo của cô đến 24-1-43 mới hết;
đã cho gửi sách cô gửi cho 5 hào
nửa vì thiếu tiền cước.

Ông NGUYỄN DUY XẢO (Nam-
định) hạn báo của ông đến 22-3-43
mới hết.

Cô JULIETTE MY (Trà-vinh) hạn
báo đã hết từ 29-5-42 đã cho gửi số
báo bị thất lạc đến cô rồi.

Bà NGUYỄN VĂN CƯỜNG (Châu-
độc) hạn báo của bà đến 22-8-42
mới hết.

Bà NGUYỄN QUANG VINH (Hải-
phòng) hạn báo đến 24-3-43 mới
hết.

Bà NÔNG VĂN NGHIÊM (Cao-
bằng) cuốn « Một linh hồn » còn
mỗi cuốn giá 1\$36, cả cước

Xưa nay bị nhiều, vì :

Ăn no với tấm ngõ thường!!!
Cơm no với đã lên giường ngủ ngay!
Dục tình đương lúc no xay!!!
Phòng tích bệnh ấy xưa nay bị nhiều
Chỉ uống một liều,
Thấy giẽ chịu ngay.

Bao to 12grs. Op.55 — Bao bé 6 grs. Op.30

Quý ngài đề ý...

Vì vật liệu dùng bào-chế tăng giá quá cao, nên kể từ 5 Mía 1942 giá thuốc định như sau đây :

1-) Thuốc trị ho lao, ho ra máu, của cụ Trịnh-Hải-Long (nội tổ ông Đốc-học Hào) giá 6\$00 và 4\$50.

2-) Thuốc đại bổ người già yếu, thanh niên nam-nữ gầy ốm, bạc nhược « Nước Cốt Sâm Cao-Ly » giá 6\$00 và 4\$00.

Ở xa mua gửi mandat cho ông :

Trịnh - Văn - Hào

Directeur d'Ecole n° 110 Rue Vassoigne Saigon

ĐỪNG CẢ CÁC MÃ HÀNG TƠ LỰA

Hàng vận chơn và các thứ hoa mới lạ rất nền, tasser (dầu), rất đẹp. Xưởng nhà dệt bán thẳng cho người mua buôn lẻ nên giá rất hạ. Các bà lịch sự muốn dùng hoặc muốn xem hàng để biết công - nghệ dệt ở Hà Đông đã tiến bộ đến bậc nào

XIN MỜI ƠI XƯỞNG DỆT NGỌC - DUNG

SỐ 71 - RUE DE LA PAIX - HANOI (Trước là số 71 - Rue de la Paix)

Chú ý: Hàng vận chơn và các thứ hoa mới lạ rất nền, tasser (dầu), rất đẹp. Xưởng nhà dệt bán thẳng cho người mua buôn lẻ nên giá rất hạ. Các bà lịch sự muốn dùng hoặc muốn xem hàng để biết công - nghệ dệt ở Hà Đông đã tiến bộ đến bậc nào

hay xem hàng — Có nhận hàng gửi đi các nơi.

CAO

Ho lao

1942

VÀ THUỐC NHẬT Riukaku San

Tại Phòng thuốc Chữa Phổi mới có thêm THUỐC CAO HO LAO 1942 (25p hộp lớn, 15p hộp con) và thuốc Nhật Riukaku-San để chữa bệnh Lao phổi. Ai bị bệnh Lao hoặc muốn đề phòng bệnh ấy, đến dùng thuốc tại PHÒNG THUỐC CHỮA PHỔI, đều có đủ thuốc dùng, và hết ít tiền

Phòng thuốc Chữa Phổi

15 Hàng Bè (Radeaux)
Hanoi — Téléphone 1630

Đại lý Haiphong : Văn Tân, 37, Paul - Doume-
Huê Đức-Thành, 57, Gia Long. Nhatrang, Hiệu sách Sơn - Hà Banme Thuot Hiệp Hưng Đường

Cần thêm đại-lý các tỉnh.

BAO THANH - NGHI

(Do một nhóm thanh-niên trí thức chủ trương gồm có các văn-gia luật-gia, giáo-sư, bác-sĩ, dược-sĩ, họa-sĩ, nhạc-sĩ

TRONG SỐ 1er JUILLET CÓ NHỮNG BÀI :

Những nền móng của một cuộc xây dựng về giáo dục

Luật thuê nhà theo sắc lệnh 13 Mái 1942

Ng ĩa-xương

Dịch thuật danh văn ngoại quốc « Nghệ thuật và kinh nghiệm » của E. Jalenx

Diệu-Anh

Trường thế dục Phan-Thiết (bài nối)

Địa vị Không-tử trong nho gia

Lược khảo tiền thuyết tào

Thái bình dương và Đông-Dương từ

Septembre 1939

Độc sách mới

Bạc, truyện ngắn

Một nền âm nhạc Việt Nam

Đinh gia Trinh

Đặng thái Mai

Trần văn Giáp

Tân-Phong

Lê huy Văn

Bùi Hiền

Vũ-dinh-Hòa

**Thuốc « Chim » Phòng tích
mưa vài ba phong
Đình Tân họ Vũ Hải phòng
Một trăm bảy tám (178)
đường vòng Lạch tray**

Phát tài

Buôn bán muốn được phát tài nên buôn KHÊ, vì có đủ 120 phương thuốc trị đủ các bệnh người lớn trẻ con ai dùng cũng khỏi nên bán ở đâu cũng chạy. Thử nao bán chậm đổi được thuốc khác. Lãi mỗi đồng bạc từ 0\$20 trở lên không phải chịu cực khổ gì cả.

Manh khỏe

Yếu đau dùng thuốc HỒNG-KHÊ 75 Hàng-Bồ Hanoi (hiệu phát 12 tay có chính phủ chứng nhận) sẽ được mạnh khỏe. Vì có 120 phương thuốc trị đủ các bệnh người lớn trẻ con và nhiều phương thuốc bổ nổi danh tiếng đã nhiều lần được thưởng bội tinh vàng.

PHẦY BỤI TRẦN

Xét thấy nhà nào để gương soi mở cửa kính, tủ kính lem nhem luồn nước, ấy là cái biểu hiện của tình hình sắp sửa xảy ra những cuộc bụi trần như chơi hơi biếng nhác, nghèo khổ, hàng hóa ầm ỹ hoặc nội trợ chán nản, vậy nên tránh trước và dùng ngay: **BLANG D'ANNAM** là thứ thuốc bột để lau chùi và đánh gương tủ kính cửa kính, cốc đĩa thủy tinh rất trong sáng sạch sẽ, tiện lợi mà lại hạ tiền. Thứ thuốc bột này có thể đánh được cả mũ lã giầy phơi trước nắng già sẽ trắng như tuyết và có hai cái đặc điểm: Khi cầm mũ đội lên đầu không giầy ra tay vì không có bụi phoi phôi như các thứ phấn khác; khi muốn đánh lại mà nhỡ ra hết bột, tạm lấy nước rửa sạch bụi đi, mang phơi ra sẽ trắng như mới. Thật là nhất cử tam đắc tiện. Có bán tại các đại lý **RƯỢU CHÔI HOA KỲ** và **PHÒNG TÍCH CON CHIM** mỗi phong nặng 100grammes giá 0p10. Cần đại lý các tỉnh, hỏi An-Hà 13 - Rue du Cuivre - Hanoi.

MUỐN CÓ

Nhà lầu, ô-tô

Nên mua

XÔ XÔ

ĐỒNG - DƯƠNG

1\$00 MỘT SỐ

CỬU LONG HOÀI em đã uống vào,
Đường Xa sức gái,
Trai nào dám đường?
Rõ mặt
phỉ thườn

CỬU LONG HOÀI
BẢNG 10 THANG THUỐC BỔ

SAIGON 105

Tổng phát hành Bắc-Kỳ, Lào Bắc Trung-Kỳ - **Établissements VẠN-HÓA**, N° 8 Hàng Ngang, HANOI
Có bán thuốc Vạn-Bảo danh tiếng chữa bệnh liệt-dương. Dùng 1 hộp đầu sẽ thấy sống dậy tấm
tinh xuân ở những người bất lực. Thứ cho đàn ông, đàn bà khác nhau